

Nieuwsbrief 6

Museum Korps Rijdende Artillerie

“een Museum met Grandeur”

Januari 2017

Met opmerkingen [u1]: Maart?

Inleiding

De jaarlijkse nieuwsbrief van het Museum Korps Rijdende Artillerie dient in de eerste plaats om de begunstigers over de ontwikkelingen van het afgelopen jaar te informeren en wordt via de website openbaar gemaakt.

De ondertitel “een Museum met Grandeur” is ditmaal niet vervangen of zelfs in zijn geheel weggelaten omdat deze titel het afgelopen jaar nogmaals bevestigd werd tijdens het bezoek van de familie van Voerst van Lijnden. Daarover later meer.

2016 was op alle fronten een goed jaar voor het museum als instituut maar niet altijd voor een deel van de vrijwilligers.

Vooraf voor directeur Freek Besselink liep 2016 uiteindelijk anders dan hij gehoopt had. Na 15 maanden met verve zijn functie te hebben vervuld zag hij zich, vanwege persoonlijke omstandigheden, genoodzaakt om begin december zijn functie neer te leggen. Zijn besluit valt te betreuren maar vooral te respecteren. Freek heeft met het verwerven van paard met ruiter een duidelijke footprint in de expositie achtergelaten. Hoe lang de afwezigheid van Freek gaat duren, valt niet in te schatten. De vorige directeur, Marius van Pelt, heeft zich bereid verklaard, voor zolang dat nodig is en zijn energie het toelaat, de functie van directeur weer op zich te nemen. Oud gediende van het Museum luitenant-kolonel b.d. Peter van Erve heeft extra steun, daar waar dringend gewenst en in goed overleg met alle vrijwilligers, toegezegd.

Stichting

De samenstelling van het stichtingsbestuur heeft enkele kleine wijzigingen ondergaan.

1. Het voorzitterschap is in juni jl. overgegaan van Ikol M.C. van Ockenburg naar Ikol R. Sijbrandi MA (KC)
2. De vicevoorzitter: Ikol b.d. drs. F.J. Besselink
3. Secretaris: Ikol b.d. P.M.L. van Erve
4. Penningmeester: stadj A.A. Iliohan
5. Lid: Ikol tit b.d. M. van Pelt
6. Lid: KA stadj R. Pieloor

De stichting vergaderde in 2016 op 29 januari.

Raad van Toezicht

De Raad van toezicht heeft ook in 2016 geen wijzigingen ondergaan en is nog steeds als volgt samengesteld:

1. Voorzitter: Igen b.d. H. Sonneveld, Kolonel van het Korps (KvK)
2. Vicevoorzitter: Ikol (R) b.d. C.J. van Harmelen
3. Lid: kap (R) b.d. Jhr. A.A. Loudon
4. Lid: maj (R) b.d. M.L. Rauwé

Op 22 oktober heeft de Raad m.u.v. Jhr. A.A. Loudon een informeel bezoek aan het museum gebracht. Dit bezoek liep parallel aan de onthulling van paard met ruiter (zie verder in deze nieuwsbrief). De Raad constateerde dat het beleidsplan op uitstekende wijze wordt uitgevoerd.

Vrijwilligers

In de inleiding is reeds ingegaan op de ontwikkelingen rond het directeurschap. Voor het overige hebben er, zoals uit onderstaand overzicht blijkt, geen veranderingen voorgedaan. Dat geldt voor kwantiteit maar zeker niet voor kwaliteit. Alle vrijwilligers zijn daar waar mogelijk bezig om hun kennis en vaardigheden uit te breiden. De toenemende gemiddelde leeftijd van de vrijwilligers baart wel zorgen, in de zin van de continuering van de bedrijfsvoering in de toekomst. Om dit duidelijk te maken is nu voor het eerst het geboortjaar achter de namen van de vrijwilligers opgenomen. Dat betekent niet dat er door deze of gene aan stoppen wordt gedacht maar het gemiddelde door verjonging omlaag brengen is dringend noodzakelijk.

Samenstelling:

- Directeur Museum : Freek Besselink, 1956 (na 9 dec 2016 Marius van Pelt)
- Conservator : Jan van Wetten, 1951
- Beleidsaangelegenheden : Peter van Erve, 1949
- Curator : Marius van Pelt, 1945 (tot 9 dec 2016)
- Facilitair Manager : (nog steeds) vacant
- Assistent Facilitair : Gijs Wim Leene, 1944
- ICT en Webbeheerder : Hans ten Cate, 1946
- Bibliotheek : Coty ten Cate, 1944
- Medewerkers : Anton Breuker, 1952
Han Wijtzes, 1942

Bezoekers

Dit jaar mocht het museum in het totaal 532 bezoekers verwelkomen en rondleiden. Samen met de Historische Collectie Korps Veldartillerie (HCKVA) is wederom deelgenomen aan de nationale Open Monumentendag. Veel kleinschaliger dan voorgaande jaren, wat zichtbaar was in het aantal bezoekers op die dag: "slechts" 62. Dat staat weliswaar in schril contrast tot 2015 met 300 bezoekers maar betekent wel dat er nu ruim 400 overige bezoekers zijn geweest en dat is 100 % meer dan voorgaande jaren. Dit valt te verklaren door de weer wekelijkse openstelling en doordat meer reünisten hun weg weten te vinden. De website in het afgelopen jaar met bijna 7000 pageviews bezocht. Wederom kwamen via het Museum mailadres (museum.kra@mindef.nl) een aantal bijzondere verzoeken om genealogische informatie binnen. Dit laatste is en blijft voor de vrijwilligers telkenmale een grote opgave vanwege gebrek aan gegevens. Het resultaat is meestal dat de vraagsteller wordt doorverwezen naar het Nationaal Archief.

De try out voor de bezoekers-evaluatie middels het kaartje met QR-code, waarbij bezoekers een korte impressie digitaal kunnen achterlaten, is nog geen succes maar wordt wel voortgezet. Het aantal bezoeken van het actief dienend personeel is het afgelopen jaar redelijk constant geweest hoewel er rond de commando-overdracht in juni wel een toename zichtbaar was.

Het aangepaste rijdersexamen van de HK Batterij (Hoofd Kwartier Batterij, voorheen Stafbatterij) en de C-Batterij vormt een constante bezoekersfactor.

Bijzondere dagen en gebeurtenissen

- Op 19 januari vonden de jaarvergaderingen van o.a. de besturen van Stichting Veteranen KRA, Manege KRA en Stichting Korps Rijdende Artillerie(= museum) in het Museum plaats. Zoals bekend is de Korpscommandant voorzitter van alle genoemde stichtingen. De vergaderingen worden traditiegetrouw bijgewoond door de KvK. Voor wat betreft het Museum roemde de KvK de hoge kwaliteit van de tentoongestelde collectie en daardoor de inzet van de vrijwilligers.
- Tijdens de Korpsverjaardag op 20 februari werden in het museum een aantal officieren aan het Rijdersexamen onderworpen. Daarbij werden zij door een commissie bestaande uit KC en oud-KC'n getoetst op hun kennis van de geschiedenis en het Rijderslied. Voor zover bekend zijn alle examinandi geslaagd.
- Op 14 mei bezocht de vrijwel voltallige familie Bijleveld het museum. Zoals in de vorige nieuwsbrief

vermeld werd op 30 mei 2015 een replica van een stuk geschut, behorend hebbende tot de roemruchte Rijdende Artillerie batterij Bijleveld, die in de junidagen van 1815 onder geallieerd commando deelnam aan de veldslagen te Quatre Bras en Waterloo in de Waalse gemeente Genappe, België, onthuld. Bij die gelegenheid werd de familie uitgenodigd om, wanneer zich de gelegenheid zou voordoen, zo voltallig mogelijk het

Museum te bezoeken. Er waren zelfs twee familieleden uit Argentinië aanwezig. De KC verzorgde een presentatie over het Korps in het heden en directeur Freek Besselink een presentatie over o.a. Napoleontische oorlogen waarbij Rijders betrokken waren. Na een rondgang door het museum volgde een uitgebreide lunch in de Officierscantine waarbij in de diverse toespraken veel dank werd uitgesproken en cadeaus aangeboden.

- so voltallig mogelijk het Museum te bezoeken. Er waren zelfs twee familieleden uit Argentinië aanwezig. De KC verzorgde een presentatie over het Korps in het heden en directeur Freek Besselink een presentatie over o.a. Napoleontische oorlogen waarbij Rijders betrokken waren. Na een rondgang door het museum volgde een uitgebreide lunch in de Officierscantine waarbij in de diverse toespraken veel dank werd uitgesproken en cadeaus aangeboden.
- Op 20 mei kreeg de aantredende KC de officiële officiersdas Rijdende Artillerie uitgereikt bezocht de scheidende KC met een uitgebreide vriendschare het museum.
- 29 juni bezocht een groep van 36 personen van de Bond van Wapenbroeders het museum. Het aantal lag duidelijk hoger dan oorspronkelijk was aangegeven maar door het improvisatietalent van de Korpsadjudant Pieloor en de vrijwilligers werd ook dit bezoek een succes.
- Geheel onverwacht bezocht Commandant Operationeel Ondersteuningscommando Land, brigadegeneraal Nico van der Zee, op 10 augustus het museum. Zo onverwacht dat hij pas na enige tijd werd opgemerkt waarna hij vanzelfsprekend vakkundig door vrijwilliger Jan van Wetten werd rondgeleid. De generaal uitte zijn bewondering en waardering.
- De Open Monumentendag op 10 september, georganiseerd in samenwerking met de HCKVA, was ondanks het geringe aantal bezoekers een succes. Het bezoekersgetal was over het algemeen lager dan in 2015 maar door de communicatie tussen de beide musea te verbeteren kan en zal er in 2017 opnieuw aan dit evenement kunnen worden deelgenomen.

- Op 5 oktober hield de Reünieclub 65-5, exact een jaar na de bijeenkomst in Schaarsbergen, wederom een geslaagde reünie maar nu o.a. in het Museum.
- 22 oktober. Een zeer bijzondere dag voor Korps en Museum.

In aanwezigheid van de dochters en een deel van de familie van wijlen Baron Samuel van Voerst van Lynden, officier bij het Korps van 1928 tot aan de meidagen 1940, vond de onthulling plaats van een bereden officier gekleed in de destijds door deze Baron gedragen gouden dolman. Enkele jaren terug werd zijn prachtig bewaard gebleven gouden dolman al door de familie aan het Korps

geschonken. De dochter Mevrouw Jankovich heeft nu een kunststof paard geschonken. In juli werd dit paard bij het Museum afgeleverd. De periode er na is er door de vrijwilligers gewerkt aan het vervolmaken van het harnachement, het kleden van de pop en het klaarmaken van de opstellingsplaats in het museum.

Op zaterdag 22 oktober werd in aanwezigheid van de familie van Voerst van Lynden en hun gasten, de KC, de KvK, Raad van toezicht en een groot deel van de museumvrijwilligers met hun partners het paard met ruiter onthuld.

In meerdere opzichten een waardevolle aanwinst voor de collectie en zeker voor de familie van Lynden een waardevolle en dierbare verlevendiging van de herinnering aan hun verdwenen vader en grootvader, die ooit vermist maar nooit vergeten is en nu in deze opstelling weer een tastbare herinnering binnen Museum en het Korps vertegenwoordigt.

- 28 november. Cursusdag Erfgoed Gelderland. Vrijwilliger Marius van Pelt volgde in het najaar de cursus "Van Rondleiden Naar Begeleiden". De cursus werd georganiseerd door het Cultuur College op verzoek van Erfgoed Gelderland en vond op diverse locaties in Gelderland plaats. De afsluiting vond plaats in Museum KRA. Een 16-tal cursisten afkomstig van 4 musea presenteerden en demonstreerden, veelal op ludieke wijze, hoe zij kinderen in hun Museum benaderen.
- 14 december. Op de valreep, het Museum was eigenlijk al aan de winterslaap begonnen, verzocht Commandant van 106 Inlichtingenskadron om voor een bij hem te gast zijn gezelschap een rondleiding te verzorgen.
- De Stichting Veteranen KRA vergaderde een viertal keer in het Museum.

Met opmerkingen [u2]: Dit is wat ik er van gemaakt heb tijdens toespraak korpsdiner:
 "In oktober werd door het KRA museum het Project "Paard en Ruiter" afgesloten, een nieuw museumattribuut dat een officier in gouden dolman te paard voorstelt. Dit project is mede mogelijk gemaakt door de nazaten van baron Samuel van Voerst van Lynden (de drager van de gouden dolman). Deze reserveofficier (kornet, tweede en eerste Luitenant) was ingedeeld bij het KRA in de jaren twintig van de vorige eeuw en burgemeester van Gramsbergen toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak. Tijdens de bezetting was de baron actief in het verzet, waarbij ook een aantal oud Rijders werden opgevangen en uit krijgsgevangenschap werden gehouden. Uiteindelijk werd de burgemeester in januari 1945 door de Duitsers gearresteerd en in het concentratiekamp Neuengamme gevangen gezet. Waarna niets meer van hem vernomen is.
 Tijdens de plechtige en emotionele onthulling werden de Gele Rijders door een van de dochters van de baron geëerd, en ik citeer: "Aangezien die onze ethische waarden verdedigden tijdens gevaarlijke en complexe missies, nu en in het verleden...".

De Collectie

De collectie bevindt zich nog steeds in onberispelijke staat. Vorig jaar is al vastgesteld dat door allerlei omstandigheden enthousiast geplande projecten vertraagd worden. De planning realistischer maken lijkt de enige oplossing. De plannen en wensen blijven maar het onderhoud aan en het instant houden van de collectie krijgt de hoogste prioriteit.

Als voorbeeld moge dienen het tijdrovende herstellen en opnieuw aanbrengen van de bestaande verlichting in de pronkkamer. Er was tweemaal kortsluiting ontstaan. Gelukkig zonder ernstige gevolgen. Oorzaak: de in Breda, in 1975 voor gemonteerde fittingen waren in de loop der jaren verkoold. Deze fittingen zijn nu vervangen en er worden voortaan LED lampen van lage temperatuur (**€ 120,- totaal**) gebruikt.

Het wachthuisje voor het Museum heeft een opknop-/onderhoudsbeurt ondergaan.

De defecte beamer in de gehoorruimte is vervangen door een geavanceerde smart-TV (**€2100,-**).

Depots.

Na een jaar temperatuur- en vochtigheidsgraadmetingen in gebouw 210 op de Tonnetkazerne te hebben gedaan lijkt een eenvoudige klimaatbeheersingsvoorziening afdoende. Het depot in gebouw 76 op de Legerplaats bij Oldebroek is inmiddels volledig ontruimd. Overtollig materiaal is afgevoerd. Het kanon 7-veld met katafalk is overgebracht naar mobilisatiecomplex Maaldrift. Resterende zaken zoals twee diorama's zijn ondergebracht in depot bij de HCKVA.

De Website

De website krijgt vermoedelijk een nieuwe webmaster. Op het moment van verschijnen van deze nieuwsbrief is nog niet duidelijk wat de gevolgen voor de site zullen zijn.

Donateurs en Schenkingen

De culturele ANBI-status werd in het afgelopen jaar gecontinueerd en zal ook in 2017 blijven gehandhaafd, waardoor donateurs en diegenen die in financiële en/of materiële zin schenkingen willen doen nog steeds een fiscaal voordeel kunnen verwachten.

Uit het nalatenschap van de in begin 2016 overleden maj b.d. P.P. Willemsen werd o.a. een verzilverde pelsknoop ontvangen.

Alle schenkingen worden na ontvangst zo spoedig mogelijk geregistreerd en de schenkers ontvangen daarop een bedankbrief namens of door de KC.

De als collectebus fungerende 'holle granaat' in de hal van het Museum levert nog steeds zodanige bedragen op dat betaalde toegangskarten nog steeds niet worden overwogen.

Aan het einde van het jaar werd een bedrag van €5000,- toegezegd door de Stichting Officierscantine Legerplaats bij Oldebroek.

Coöperatie Erfgoed Gelderland

Per 1 januari 2016 zijn Gelders Erfgoed en Erfgoed Gelderland verder gegaan onder de naam 'Erfgoed Gelderland'. Juridisch wordt een onderscheid gemaakt tussen stichting Erfgoed Gelderland en coöperatie Erfgoed Gelderland. De stichting staat voor het bureau in Arnhem met zijn medewerkers. De coöperatie is de samenwerking van 145 erfgoedorganisaties¹ in Gelderland. In de coöperatie werken de leden met elkaar samen in onderling vertrouwen, solidariteit en ondernemerschap. De leden van de coöperatie hebben met elkaar gemeen dat zij zich bezig houden met beheer en/of presentatie van het Gelderse culturele erfgoed. De coöperatiedoelen zijn; onderlinge samenwerking, promotie van het erfgoed van Gelderland in zijn totaliteit, het behartigen van de belangen van leden, het uitwisselen van kennis en het versterken van de bedrijfsvoering van de leden.

De 'ledenraad' is het hoogste besluitvormende orgaan van de coöperatie en komt twee keer per jaar bijeen in de ledenraadsvergadering. De ledenraad benoemt het bestuur en de Raad van Toezicht en stelt de jaarrekening vast. Zij geeft ook input voor activiteiten en thema's van de coöperatie. Namens het Museum Korps Rijdende Artillerie maakt Ikol b.d. P.M.L. van Erve deel uit van deze ledenraad.

Komende periode

- De prioriteit zal de komende periode komen te liggen op onderhoud en beheer van de collectie.
- De realisatie van projecten die door omstandigheden niet kon worden uitgevoerd wordt niet gestopt maar uitgevoerd indien tijd en menskracht beschikbaar is.
- De genoemde LED-verlichting (Kosten € 800,-), de klimaatcontrole in het depot (Kosten € 1000) en een onderzoek naar een mogelijke doorstart van de interactieve wand (Kosten € 500,-) zullen daarbij onder de aandacht komen.
- Het projectplan om in navolging van andere musea de gehele collectie meer interactief te presenteren met behulp van QR-codes e.d. is in uitvoering en zal naar verwachting in 2017 worden voltooid. (Kosten € 1000,-).
- Nog steeds wordt getracht om samen met andere musea (vanwege de hoge prijs, € 1000,-) een lichtmeter aan te schaffen. Onderhandelingen hierover zijn gestart met het Veluws Museum in Nunspeet.
- De wensen voor het aanbrengen van een brandvertragend plafond op de zolder boven de collectie blijven onverminderd aanwezig (Kosten € 10.000.)
- De HCKVA gaat alle Rijdersitems uit haar collectie overdragen aan Museum KRA. Dit gebeurt stapsgewijs al naar gelang de verbouwing en inrichting van de HCKVA vordert.
- De openstelling van het Museum op elke woensdagmiddag werkt naar behoren en tot genoegen van de vrijwilligers. Blijft daardoor gehandhaafd. In onderling overleg worden er extra momenten ingepland om o.a. onderhoud te plegen.

Gedaan, Apeldoorn 03 jan 2017.

Colofon:

Museum Korps Rijdende Artillerie
Bezoekadres: Eperweg 149, 't Harde
Postadres (tijdelijk):
p/a Ikol tit b.d. M. van Pelt OBE
Lansiersveld 2
7327 GH Apeldoorn

IBAN: NL 74 INGB 0003151867
KvK 41047251 te Arnhem

Website: www.museum-kra.nl
Email: museum.kra@mindef.nl

¹ Het aantal van 145 leden is de stand van 10-11-2016. De ledenlijst is te vinden op website www.erfgoed gelderland.nl